

Informácia k novele zákona o DPH od 1.1.2012

Zákonom č. 331/2011 Z. z. (ďalej len novela zákona o DPH) sa novelizoval zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o DPH) s účinnosťou od 1.1.2012 a 1.1.2013.

Predmetom tejto informácie sú **najdôležitejšie zmeny** v zákone o DPH, ktoré nadobúdajú **účinnosť od 1.1.2012**:

1. Úprava dane odpočítanej pri investičnom majetku – rozšírenie uplatňovania ustanovenia § 54a zákona o DPH

V ustanovení § 54a ods. 1 zákona o DPH sa slová „*daň odpočítanú podľa § 49a*“ nahrádzajú novelou zákona o DPH slovami „*odpočítanú daň*“. Uvedenou zmenou sa má zabezpečiť, aby sa úprava odpočítanej dane podľa § 54a zákona o DPH použila nielen v prípade, ak platiteľ dane pri nadobudnutí investičného majetku, ktorý je uvedený v § 54 ods. 2 písm. b) a c) zákona o DPH, odpočítal daň v pomernej výške podľa § 49a zákona o DPH, ale aj v iných prípadoch odpočítania dane, ak platiteľ dane v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach zmení rozsah použitia investičného majetku, ktorý je uvedený v § 54 ods. 2 písm. b) a c) zákona o DPH, na účely podnikania a na iné účely ako na podnikanie. V uvedených prípadoch platiteľ dane nebude postupovať podľa § 9 ods. 2 zákona o DPH a nebude samostatne zdaňovať použitie tohto investičného majetku na iné účely ako na podnikanie.

Cieľom tejto úpravy je zabezpečiť, aby platitelia dane pri zmene rozsahu použitia investičného majetku, ktorý je uvedený v § 54 ods. 2 písm. b) a c) zákona o DPH, na účely podnikania a na iné účely ako na podnikanie postupovali rovnakým spôsobom bez ohľadu na výšku dane odpočítanej pri nadobudnutí tohto investičného majetku, a teda vykonávali úpravu odpočítanej dane podľa § 54a zákona o DPH.

Investičný majetok uvedený v § 54 ods. 2 písm. b) a c) zákona o DPH zahŕňa budovy, stavebné pozemky, byty a nebytové priestory ako aj nadstavby budov, prístavby budov a stavebné úpravy budov, bytov a nebytových priestorov, ktoré si vyžadovali stavebné povolenie podľa stavebného zákona (zákon č. 50/1976 Zb.).

UPOZORNENIE

Postup podľa § 54a ods. 1 novely zákona o DPH účinného od 1.1.2012 sa neuplatní v prípade, ak platiteľ dane pri nadobudnutí nehnuteľnosti pred 1.1.2012 odpočítal daň v plnej výške. Ak následne dôjde k zmene rozsahu použitia takto nadobudnutej nehnuteľnosti na účely podnikania a na iné účely ako na podnikanie, platiteľ dane v uvedených prípadoch bude postupovať podľa § 9 ods. 2 zákona o DPH.

2. Vierohodnosť pôvodu a neporušenosť obsahu faktúry poslanej alebo sprístupnenej elektronicky - rozšírenie spôsobu jej zaručenia

Novelou zákona o DPH dochádza k úprave § 75 ods. 6 zákona o DPH, kde sa dopĺňa záver druhej vety: „Faktúra môže byť poslaná písomne alebo so súhlasom zákazníka môže byť poslaná alebo sprístupnená elektronicky. Vierohodnosť pôvodu a neporušenosť obsahu faktúry poslanej alebo sprístupnenej elektronicky musí byť zaručená elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu (zákon č. 215/2002 Z. z.) alebo prostredníctvom elektronickej výmeny údajov, ak zmluva týkajúca sa tejto výmeny ustanoví použitie postupov zabezpečujúcich vierohodnosť pôvodu a neporušenosť obsahu údajov *„alebo iným spôsobom zabezpečujúcim vierohodnosť pôvodu a neporušenosť obsahu údajov“*.

Vyššie uvedené v praxi znamená, že pri elektronickej fakturácii po 1.1.2012 bude vierohodnosť pôvodu a neporušenosť obsahu faktúry zabezpečená pri použití

- elektronického podpisu,
- systému EDI,
- iného spôsobu zabezpečenia, ktorý bude schopný zabezpečiť vierohodnosť pôvodu a neporušenosť obsahu údajov.

3. Zrušenie platenia preddavku na daň pri predaji tovaru na trhovom mieste zahraničnou osobou - § 78a zákona o DPH

Novelou zákona o DPH dochádza k vypusteniu ustanovenia § 78a zákona o DPH o platení preddavku na daň z pridanej hodnoty pri predaji tovaru na trhovom mieste zahraničnou osobou. V nadväznosti na uvedené sa upravuje aj § 78 ods. 1 zákona o DPH v súvislosti s povinnosťou podávať daňové priznanie platiteľom, ktorý je registrovaný podľa § 5 a § 6 zákona o DPH a bol povinný platiť preddavok na daň.

Vypustenie ustanovenia § 78a zákona o DPH súvisí s úpravou týkajúcou sa nesplnenia registračnej povinnosti a povinnosťou platiť daň z dodania tovarov a služieb v tuzemsku za obdobie, v ktorom osoba mala byť platiteľom (§ 69 ods. 13 zákona o DPH); ako aj s povinnosťou zahraničnej osoby, používať pri predaji tovaru na trhovom mieste ERP.

4. Úpravy v ustanovení upravujúceho nadmerný odpočet - § 79 zákona o DPH

Do ustanovenia § 79 zákona o DPH sa dopĺňajú nové ods. 4, 5 a 7. V súlade s § 79 ods. 4 novely zákona o DPH sa prerušuje plynutie lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu v prípade, ak bola platiteľovi dane zaslaná výzva na odstránenie nedostatkov v podanom daňovom priznaní. Lehota na vrátenie nadmerného odpočtu neplynie odo dňa doručenia výzvy až do dňa odstránenia nedostatkov uvedených vo výzve.

V § 79 ods. 5 novely zákona o DPH sa spresňuje lehota, v ktorej daňový úrad má vrátiť nadmerný odpočet, ak ide o nadmerný odpočet uplatnený platiteľom dane v dodatočnom daňovom priznaní, ktoré je podané po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie nasledujúce po zdaňovacom období, v ktorom nadmerný odpočet vznikol. Rovnako sa spresňuje aj lehota, v rámci ktorej daňový úrad vráti zvýšenie nadmerného odpočtu uplatnené v dodatočnom daňovom priznaní podanom platiteľom dane, ktorému daňový úrad vrátil nadmerný odpočet podľa § 79 ods. 2 zákona o DPH.

Ak platiteľ dane uplatňuje nadmerný odpočet alebo zvyšuje nadmerný odpočet dodatočným daňovým priznaním po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie nasledujúce po zdaňovacom období, v ktorom tento nadmerný odpočet vznikol, daňový úrad vráti nadmerný odpočet alebo sumu, o ktorú sa zvýšil nadmerný odpočet, do 30 dní od podania dodatočného daňového priznania. V tomto prípade platiteľ dane nemá možnosť započítať nadmerný odpočet s vlastnou daňovou povinnosťou, preto nadmerný odpočet daňový úrad vráti.

Ak platiteľ dane po vrátení nadmerného odpočtu podľa § 79 ods. 2 zákona o DPH zvýši nadmerný odpočet dodatočným daňovým priznaním, daňový úrad vráti sumu o ktorú sa zvýšil nadmerný odpočet, do 30 dní od podania dodatočného daňového priznania.

Doterajší § 79 ods. 4 zákona o DPH sa označuje ako ods. 6. Z doplneného ustanovenia § 79 ods. 6 novely zákona o DPH vyplýva, že ak sa v rámci lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu uplatneného dodatočným daňovým priznaním začne daňová kontrola, vráti sa nadmerný odpočet v lehote 10 dní po skončení kontroly, a to vo výške zistenej daňovou kontrolou.

Ustanovenie § 79 ods. 7 novely zákona o DPH umožňuje uloženie pokuty za neoprávnené uplatnenie nadmerného odpočtu, ktorý sa vrátil v skrátenej lehote podľa § 79 ods. 2 zákona o DPH na základe nepravdivých údajov. Ak bude nadmerný odpočet vrátený v lehote podľa § 79 ods. 2 zákona o DPH na základe nepravdivých údajov, daňový úrad je povinný uložiť pokutu vo výške 1,3 % zo sumy vráteného nadmerného odpočtu.

Pokuty podľa § 79 ods. 7 novely zákona o DPH sa budú ukladať len na nadmerné odpočty uplatnené za zdaňovacie obdobia začínajúce dňom nadobudnutia účinnosti schválenej novely zákona o DPH, t.j. začínajúce zdaňovacím obdobím január 2012, resp. I.Q. 2012.

UPOZORNENIE

Prechodné ustanovenie § 85k novely zákona o DPH vymedzuje, že v prípade, ak nadmerný odpočet bol uplatnený za zdaňovacie obdobia, ktoré sa skončia najneskôr 31.12.2011 a ktoré daňový úrad vrátil v lehote podľa § 79 ods. 2 zákona o DPH na základe nepravdivých údajov, sa uloží pokuta podľa § 35b ods. 1 písm. h) zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov účinného do 31.12.2011. Z uvedeného vyplýva, že pokuty podľa § 79 ods. 7 schválenej novely zákona o DPH sa nebudú ukladať na nadmerné odpočty uplatnené za zdaňovacie obdobia, ktoré sa skončia pred nadobudnutím účinnosti novely zákona o DPH.

5. Výzva na odstránenie nedostatkov v podanom súhrnnom výkaze

Dochádza k doplneniu ustanovenia § 80 zákona o DPH o nový ods. 11, ktorý zavádza povinnosť daňového úradu, v prípadoch ak vzniknú pochybnosti o správnosti, pravdivosti alebo úplnosti podaného súhrnného výkazu alebo o pravdivosti údajov v ňom uvedených, oznámiť tieto pochybnosti osobe, ktorá súhrnný výkaz podala a vyzvať ju, aby sa k nim vyjadrila, neúplné údaje doplnila, nejasnosti vysvetlila a nepravdivé údaje opravila alebo pravdivosť údajov riadne preukázala.

Zároveň sa zavádza aj lehota, v ktorej je osoba, ktorá súhrnný výkaz podala, povinná nedostatky podaného súhrnného výkazu odstrániť. Lehota na odstránenie nedostatkov uvedených v súhrnnom výkaze je do 5 dní od doručenia výzvy na odstránenie nedostatkov.

6. Iné

Okrem vyššie uvedených zmien dochádza k zosúladeniu pojmov s colnými predpismi ako aj legislatívno-technickým úpravám v zákone (aktualizácia poznámok, zmeny v súvislosti s reformou daňovej a colnej správy, apod.).

V súvislosti s novelou zákona o DPH je s účinnosťou od 1.1.2012 zmenené aj tlačivo daňového priznania k dani z pridanej hodnoty. Tlačivo platné do 31.12.2011 sa použije pri podávaní daňových priznaní za obdobia, ktoré končia najneskôr 31.12.2011, a pri podávaní daňových priznaní podľa § 78 ods. 4 zákona o DPH, ak daňová povinnosť vznikla najneskôr 31.12.2011.

*Vypracovalo: Daňové riaditeľstvo SR Banská Bystrica
sekcia metodiky daní, december 2011*